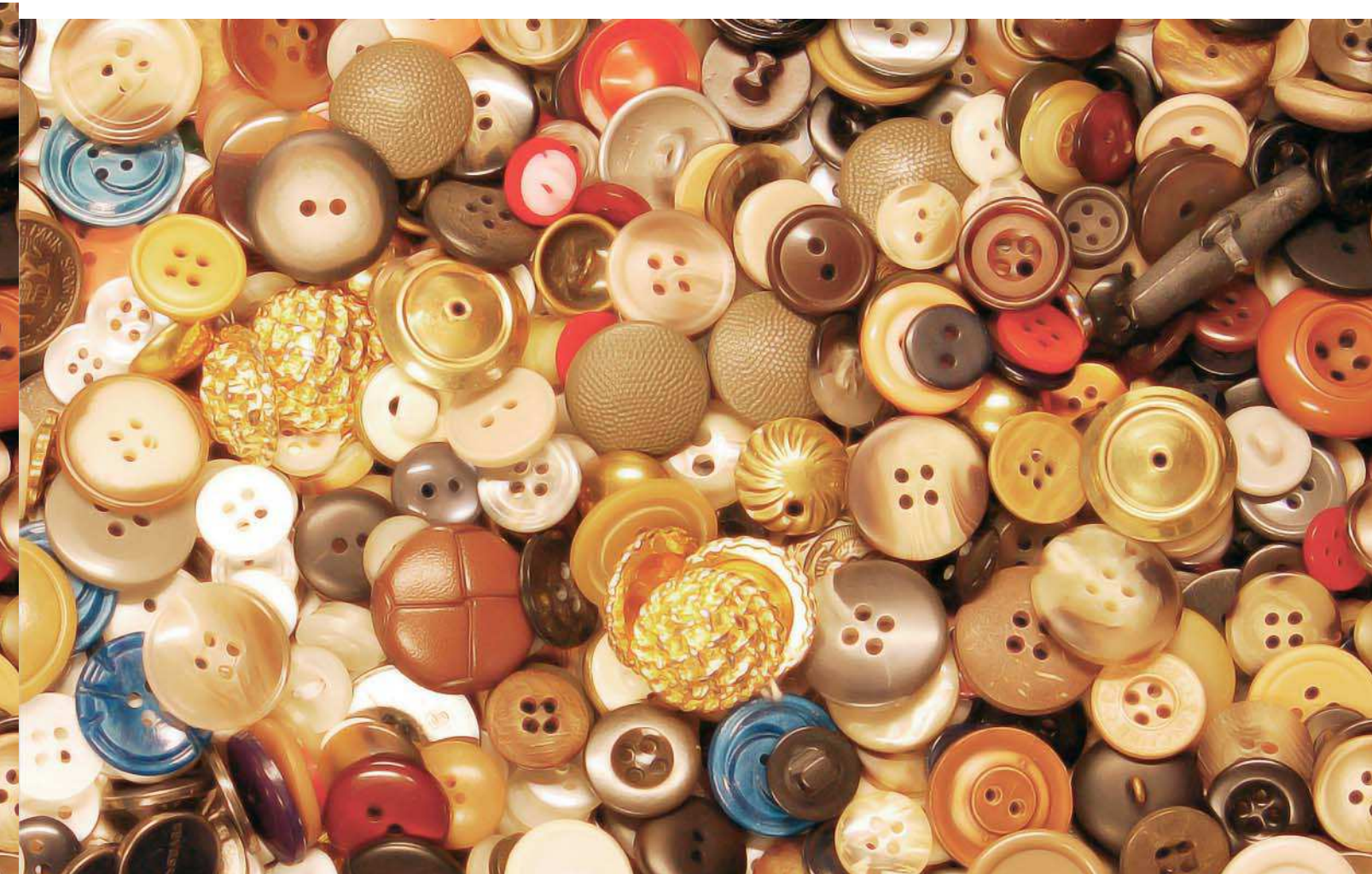

suomen käsityön museo
the craft museum of finland

cm
f

suomen käsityön museo
toimintakertomus 2007

Suomen käsityön museo on käsityön ja käsiteollisuuden valtakunnallinen erikoismuseo - ihmisten ja tiedon kohtauspaikka.

Museossa on myös kaksi erikoisosastoa: Suomen kansallispukukeskus sekä Konservointikeskus.

Suomen käsityön museo ja Suomen kansallispukukeskus

Toimisto:

Kilpisenkatu 12, 40100 Jyväskylä,
puh.014- 624 946, fax 014- 624 947
E-mail:craftmuseum@jkl.fi
E-mail:etunimi.sukunimi@jkl.fi
http://www.craftmuseum.fi/ ja
www.kansallispukukeskus.fi

Näyttelyt: Kauppakatu 25

Konservointikeskus

Salmirannantie 3, 40520 Jyväskylä,
puh. 014-626 860
E-mail: konservointikeskus@jkl.fi
www.konservointikeskus.fi

Toimitus: Simo Kotilainen

Kannen kuva: Susanna Lehtonen/
Suomen käsityön museo
Taitto: Petri Korhonen

SISÄLTÖ

LUKIJALLE	4
MENNEISYYS	5
ERIKOISMUSEOTOIMINTA	5
NÄYTTELYT	6
MUUT NÄYTTELYT	10
KIERTONÄYTTELYT.....	10
MUSEOPEDAGOGIIKKA.....	11
KOKOELMAT	12
LAHJOITTAJAT	13
SUOMEN KANSALLISPUKUKESKUS	14
KONSERVOINTIKESKUS.....	16
PROJEKTIT, TUTKIMUKSET JA JULKAISUT ..	16
VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI	18
MUSEO JA YLEISÖ.....	18
TAPAHTUMAT	19
MUSEOKAUPPA	20
HALLINTO.....	20
HENKILÖSTÖ,	20
JÄSENYYDET.....	21
TILAT	21
TALOUS.....	22

LUKIJALLE

Suomen käsityön museossa ja Suomen kansallispukukeskuksessa vieraili vuonna 2007 yhteensä 33 488 kävijää. Lisäystä on parintuhannen verran edellisvuoteen 2006, jolloin museossa vieraili 31 272 kiinnostunutta.

Näyttelyihin kävi tutustumassa 241 ryhmää. Suomen käsityön museo on merkittävä käyntikohde lapsille ja nuorille: museossa vieraili koululaisryhmiä 84 (1540 koululaista), päiväkotiryhmiä 10 (109 lasta) ja opiskelijaryhmiä 57 (763 opiskelijaa).

Käsityön museo tuotti kolme isoa teemanäyttelyä vuonna 2007: Leijat, Poron jäljillä ja Ryijykuume –näyttelyt. Nämä näyttelyt kiinnostivat eniten myös yleisöä, sillä Leijanäyttelyssä vieraili 6431 kävijää, Poron jäljillä näyttelyn näki 7880 kävijää ja Ryijykuumeessa vieraili lähes 6000 kävijää. Näistä Leijat ja Poron jäljillä jatkavat kiertonäyttelyinä muissa Suomen museoissa. Seitsemän erilaista Suomen käsityön museon tuottamaa näyttelyä on vuoden aikana kiertänyt niin ulkomailla kuin kotimaassakin: Onko hajua?, Minun Indonesiani, Sitting on Green Gold, Skärgårdssmak, Väristyksiä, Leijat ja Poron jäljillä.

Museon jo ennestään runsaille verkkosivuille tuli neljä uutta kokonaisuutta: Käsityönurkka, Kässätkö – koulukäsityön muistiverkko ja Taidon 100 vuotta, joka tehtiin lehden täyttäessä 100 vuotta. Syksyllä avattiin Poron jäljillä –verkkonäyttely ja se täydentyy vuoden 2008 aikana.

Suomen käsityön museon tietopalveluissa ja nettisivuilla vieraili 43 508 kävijää, mikä on yli tuhat enemmän kuin edellisvuonna. Verkossa olevia tietokantoja käytti 2006 noin 4000 käyttäjää ja 2007 käyttäjiä oli 6500.

Suomen käsityön museo järjesti Jyväskylässä maaliskuussa museologian seminaarin yhteydessä valtakunnallisten erikoismuseoiden tapaamisen.

Käsityön tapahtumat keräsivät innostuneita ihmisiä yhteen - kansallispuvun syntymäpäivänä saamen pukuun liittyvät luento ja työnäytökset kiinnostivat 500 kävijää. Valtakunnallinen Porokoulu keräsi yhteen taiteen perusopetuksen opettajia. Jyväskylän seudun ja Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuslaitoksen kanssa järjestetty Ryijykuumeen lämpökäyrät –seminaari kokosi puolestaan eri puolilta Suomea ryijystä kiinnostuneita opettajia, tekstiilitaiteilijoita, tutkijoita ja keräilijöitä. Tapahtumista eniten väkeä houkutteli Käsityöläisten Joulutori, jossa ostoksia teki 6 500 kävijää.

Museo osallistui keväällä Jyväskylän Käsityömessuille yhteistyössä Käsi- ja taideteollisuus-yhdistys Aivia ry:n kanssa ja Tampereen Suomen Kädentaidot –messuille Taito-lehden kutsumana. Museo tuotti vuoden aikana Ryijy esillä –julkaisun. Perusnäyttelyjen uudistustyöt jatkuivat keväällä 2007.

Museon henkilökunta suoritti syksyllä jo toisen itsearvioinnin ja 21.12.2007 suoritti ulkopuolinen arviointiryhmä museon ulkoisen arvioinnin. Arviointeja käytetään hyväksi museon toimintaa kehitettäessä.

Simo Kotilainen

Keisarillinen senaatti teki päätöksen museon perustamisesta 14.12.1888. Käsityön museo toimi vuosina 1890- 1908 Helsingissä Taideteollisuusmuseon yhteydessä ja Suomen Taideteollisuusyhdistyksen alaisuudessa. Puutyönopettaja Vera Hjelt osti ensimmäiset 619 esinettä kokoelmiin Pariisin maailmannäyttelystä vuonna 1889. Kokoelmia kartutettiin vuoteen 1906 asti pääasiassa ulkomaisilla esineillä ja työvälineillä.

Vuonna 1908 museo siirtyi Valtion kotiteollisuustoimiston hallintaan ja 1910-1920 -luvulla Valtion kotiteollisuusmuseolla, kuten museota siihen aikaan kutsuttiin, oli omat näyttelytilat ja kirjasto. Kotiteollisuustoimiston tilanpuutteen vuoksi museon esineet siirtyivät uudelleen Taideteollisuusmuseoon vuosiksi 1928-1933. Varastoituna esineet olivat vuoteen 1982 asti muutamaa kokoelmista koottua näyttelyä lukuun ottamatta.

Museo avattiin uudelleen yleisölle Jyväskylässä 10.6.1983 nimellä Suomen kotiteollisuusmuseo ja sen ylläpitäjiksi tulivat Jyväskylän kaupunki ja opetusministeriö. Vuonna 1992 museon yhteyteen perustettiin Suomen kansallispukukeskus ja saman vuoden lopussa museo nimettiin viiden ensimmäisen museon joukossa valtakunnalliseksi erikoismuseoksi. Konservointikeskus siirtyi museon hallintaan vuonna 1995. Museon nimi muutettiin Suomen käsityön museoksi 1.1.1997 alkaen. Näin palattiin museon alkuperäiseen nimeen. Kesällä 2000 museo aloitti toimintansa peruskorjatuissa tiloissa keskellä kaupunkia.

Suomen käsityön museo toimii valtakunnallisena käsityön ja käsityöalan erikoismuseona, jonka tehtäviin kuuluu huolehtia erikoisalansa museokokoelmien valtakunnallisten rekisterien ylläpidosta sekä samaa erikoisalaa edustavien museoiden yhteistyöstä. Erikoismuseoiden tulee perusnäyttelyissään antaa kattava kuva omasta erikoisalastaan, tuottaa alansa näyttelyitä, myös kiertonäyttelyitä sekä luoda ja ylläpitää yhteyksiä alan korkeakouluihin ja tutkimuslaitoksiin ja alalla toimiviin yhdistyksiin ja järjestöihin. Lisäksi museoiden tulee luoda kansainvälisiä yhteyksiä ja seurata kansainvälistä kehitystä.

Suomen käsityön museon toimesta järjestettiin valtakunnallisten erikoismuseoiden tapaaminen museossa 29.3.2007 museologian ainejärjestö Diaarion Tutkiva museo -seminaarin yhteydessä. Tapaamisessa keskusteltiin valtakunnallisten erikoismuseoiden asemasta museokentällä sekä asiakkaiden ja päättäjien silmissä. Mukaan oli ilmoittautunut museoammattilaisia noin kymmenestä eri museosta. Vilkkaan ja antoisan keskustelun teemoina olivat mm. seuraavat asiat: Miten oman museon valtakunnallisuus näkyy toiminnassa, tai miksi se ei näy tai miten se voisi näkyä? Oman museon vahvuudet ja heikkoudet. Mitä odotuksia museolla on erikoismuseoiden yhteistyön suhteen ja mitä annettavaa omalla museolla olisi yhteistyölle?

Aiempien vuosien tapaan myös vuoden 2007 näyttelytoiminnalle oli kuvaavaa tiivis yhteistyö ja voimavarojen yhdistäminen museon ja monien eri toimijoiden kesken. Yhteistyössä oli mukana eri puolilta Suomea mm. ammattikäsitöläisiä, alan harrastajia, museoita, yhdistyksiä sekä lukuisa joukko eriasteisia oppilaitoksia.

Museon tuottama Sitting on Green Gold -näyttely on suunniteltu kertomaan suomalaisen puun tarinaa eri puolilla Eurooppaa museoissa sekä taide- ja tiedekeskuksissa. Näyttely aloitti kierroksensa vuonna 2004 Sloveniasta, Kertomusvuonna näyttely oli esillä Technische Universität tiloissa, Wienissä Itävallassa.

Muut museon näyttelyt kiersivät seuraavasti:

Onko hajua? Pohjois-Pohjanmaan museossa Oulussa. Minun Indonesiani:

Helinä Rautavaaran museossa, Espoossa, Etnografski muzej, Zagrebissa Kroatiassa, Etnografski muzej Istre, Pazinissa Kroatiassa. Skärgårdssmak – Myrsky Eckerö Post & tullhus, Eckerössä. Väristyksiä näyttely Lasten ja nuorten taidekeskuksessa Hyvinkäällä, Pietarsaaren kaupunginmuseossa ja Varkauden museossa. Poron jäljillä näyttely Arktikumissa Rovaniemellä. Leijat näyttely Saarijärven museossa.

Monta vuotta työn alla olleet verkkonäyttelyt koulukäsitöistä ja käsityöstä yleensä valmistuivat. Vuorovaikutteisen *Kässätkö koulukäsityön muistiverkon* sivuilla tavoitteena on aktivoida erilaisia käyttäjiä osallistumaan museoimisprosessiin. Käyttäjä voi tutustua koulukäsityön historiaan, museon koulukäsityökokoelmiin, lukea tutkimuksia, kirjoittaa muistoja, lahjoittaa kuvia, esineitä sekä lisätä sivuille omat mahdolliset tutkimustietonsa sekä pelata Tumpelo -peliä ja lähettää nettiposti-

kortin. Nettisivustoa esiteltiin TV1 Kirppis-ohjelmassa 27.10.2007.

Käsityönurkassa on otteita siitä, miten Suomen käsityön museo on käsitellyt käsityötä eri aikoina näyttelyissä ja julkaisuissa. Jatkuvasti täydentyvillä sivuilla on teemakohtaisia tietoja, tutkimuksia, julkaisuja, näyttelytekstejä sekä printattavia käsitöiden teko-ohjeita selkeine kuvineen. Tämän aineiston tavoitteena on tuoda esille museon toiminnan läpinäkyvyyttä ja samalla lisätä käytettävyyttä. Hankkeiden toteutukseen on saatu opetusministeriön ja Museoviraston tukea.

Opetusministeriön harkinnanvarainen valtionavustus kohdistui vuonna 2007 Konservointikeskuksen toimintaan,

valokuvien ja esineiden luettelointiin, tekstiilien säilytystilojen esineistön järjestämiseen, markkinointiin ja kansainväliseen toimintaan, alueelliseen käsityöläisdokumentointiin Pohjois-Suomessa (Poron jäljillä –hanke), Kansallispukukeskuksen toimintaan sekä perusnäyttelyn uusimiseen. Museon ja kansallispukukeskuksen tietopalvelut toimivat valtakunnallisesti. Museolla on vapaassa internetkäytössä yli 75 000 viitettä seitsemässä oman alansa eri tietokannassa: alan tutkimukset, bibliografiat ja arkistot, kansallispuvut sekä museon kirjasto ja esine- ja valokuvakokoelmat. Tietokantoja käytti vuoden aikana 5886 kävijää ja museon pääsivulla kävi 43 055 kävijää. Yhteensä tietopalvelukontakteja oli vuoden aikana kaikkiaan noin 43 508.

Konservointikeskus on palvellut asiakkaita koko maan alueella. Museon, Kansallispukukeskuksen ja Konservointikeskuksen henkilökunta on konsultoinut muita museoita ja yhteisöjä museoammattillisissa kysymyksissä sekä mm. Polydoc -tietokantaohjelman käyttöön liittyvissä kysymyksissä.

Museon henkilökunta suoritti 30.8.2007 jo toisen itsearvioinnin ja 21.12.2007 suoritti ulkopuolinen arviointiryhmä museon ulkoisen arvioinnin. Arviointiryhmään kuuluivat seuraavat jäsenet, museolehtori Minna Hautio Aboa Vetus & Ars Nova museosta, koordinaattori Eeva Kukko Museovirastosta ja museonjohtaja Timo Simanainen Riihimäen taidemuseosta. Arviointeja käytetään hyväksi museon toimintaa suunniteltaessa ja kehitettäessä.

NÄYTTELYT

PERUSNÄYTTELY

Vuoden 2000 kesällä valmistunut Käsityössä elämän tuntu –perusnäyttely suljettiin yleisöltä 12.12.2006 näyttelyn uusimista varten. Näyttelyssä vaihdettiin esineistöä ja lisättiin valaistusta sekä tekstejä. Näyttelyn uudistusta jatketaan keväällä 2008.

VAIHTUVAT NÄYTTELYT

Museon vaihtuvien näyttelyiden tiloissa jatkettiin syksyllä 2006 alkanutta remonttia. Aulatilaa rakennettiin uudet, selkeät seinät ja kattoon asennettiin valaisin- ja ripustuskiskojärjestelmä. Samassa yhteydessä museon infon päälle asennettiin kevyt katos. Muutosten avulla museo katutasosta saatiin toimiva näyttelytila, jonne tarvittaessa myös gallerianäyttelyt voivat laajentua.

11.1. – 4.3.2007 SOLMUKOHTA – KNOOPPUNT – JUNCTION

Marian Bijlenga, Raija Jokinen, Aino Kajaniemi

Solmukohta - Junction -näyttely Soli kolmen pitkän uran tehneen tekstiilitaiteilijan yhteisnäyttely. Alankomaalaisen Marian Bijlengan sekä suomalaisten Raija Jokisen ja Aino Kajaniemen työskentelylle on yhteistä kiinnostus materiaalikokeiluun ja kädentaitoihin. Näyttelyssä esillä olevat teokset olivat taiteilijoiden uutta tuotantoa 2000-luvulta. Mukana oli erilaisia seinätekstiilejä ja tekstiiliveistoksia, joiden aiheet liittyivät inhimillisen elämän kiertokulkuun, ihmisten tunteisiin ja edesottamuksiin.

Aino Kajaniemi 2006: Ymmärrys. Kuva: Aino Kajaniemi

Solmukohta-näyttely jatkoi museon käsityötaiteilijoiden esittelysarjaa ja oli suunnattu moderneista tekstiileistä ja tekstiilitaiteesta kiinnostuneille sekä alan opiskelijoille.

Näyttely tuotettiin yhteistyössä taiteilijoiden ja Suomen käsityön museon kanssa. Näyttelyn graafisesta ilmeestä vastasi Raija Jokinen ja näyttelyarkkitehtuurista työryhmän taiteilijat. Näyttelyn avasi Alankomaiden suurlähettiläs Robert Engels ja Jyväskylän kaupungin tervehdyksen tilaisuudessa lausui apulaiskaupunginjohtaja Timo Koivisto.

Näyttelyn oheisohjelmaan liittyi 14.2.2007 päivällä Ystävänpäivän neulekahvila ja illalla yhteistyössä Jyväskylänseudun kansalaisopiston kanssa järjestetty yleisöluento. Siinä tekstiilitaiteilijat Aino Kajaniemi ja Raija Jokinen luennoivat aiheesta Taide ja käsityö tekstiilissä. Lisäksi lauantaina 27.1. järjestettiin aikuisten ja lasten yhteinen Mennään lankaan –tekstiilityöpaja. Kävijöitä oli 2856.

15.3. – 20.5.2007 LEIJAT

Leijat -näyttely kertoi leijaharrastuksesta, leijojen valmistuksesta, niiden historiasta ja nykypäivästä. Näyttelyssä oli esillä kotimaisten ja ulkomaisten leijanrakentajien nykyaikaisia leijoja, videoita sekä Jyväskylän ammattiopiston oppilastöinä tehtyjä historiallisia leijamalleja. Eksoottisimmat leijat saapuivat näyttelyyn perinteisistä Aasian leijamaista Kiinasta, Japanista, Koreasta ja Indonesiasta.

Näyttelyn tuotti Suomen käsityön museo. Yhteistyössä olivat mukana Leijaseura ry. (Helsinki), Leijaseura Itätuuli (Joensuu) ja Jyväskylän ammattiopisto (Puu- ja tekstiilialat). Yhteistyötä tehtiin myös Suomen Intian suurlähetystön, Indonesian Suomen suurlähetystön, Japanin Suomen suurlähetystön ja Kiinan Kansantasavallan Suomen suurlähetystön kanssa. Japan Kite Association (Tokio) lahjoitti näyttelyyn perinteisiä japanilaisia leijoja.

Leijat-näyttely oli suunnattu sekä harrastuksesta kiinnostuneille aikuisille että lapsille. Näyttelystä koottiin suppeampi kiertonäyttely, jota täydennettiin moderneilla suomalaisilla leijoilla sekä alkuperäisillä malesia-

laisilla ja intialaisilla leijoilla. Näyttelyn graafisesta ilmeestä vastasi Tiina Leino ja näyttelyn kuvituksesta Päivi Hintsanen. Näyttelyn avasi Leijaseura ry:n puheenjohtaja Simo Salanne.

Leijat valtasivat Jyväskylän taivaan jo ennen näyttelyn avautumista. Museo järjesti Jyväsjärven jäällä Leijanlennätyspäivän lauantaina 10.3.2007 yhteistyössä Leijaseuran ja Leijaseura Itätuulen kanssa. Näyttelyyn liittyi myös aikuisille ja lapsille suunnattuja leijanrakennustyöpajoja. Lauantaina 24.3.2007 järjestettiin lasten ja nuorten Leijutaan ilmassa –leijapaja ja lauantaina 14.4.2007 Taidon päivän leijapaja aikuisille. Aikuisten leijapajan ohjaajana toimi Simo Sivonen. Museo järjesti päiväkodeille ja alakouluille 39 ohjattua leijapajaa, joihin osallistui kaikkiaan 826 henkeä. Leijapajaan osallistuneet valmistivat paperiset rekileijat Hannele Hakasen johdolla.

Kävijöitä oli 6431

15.3. – 20.5.2007 PUNONNAN UUDET TUULET

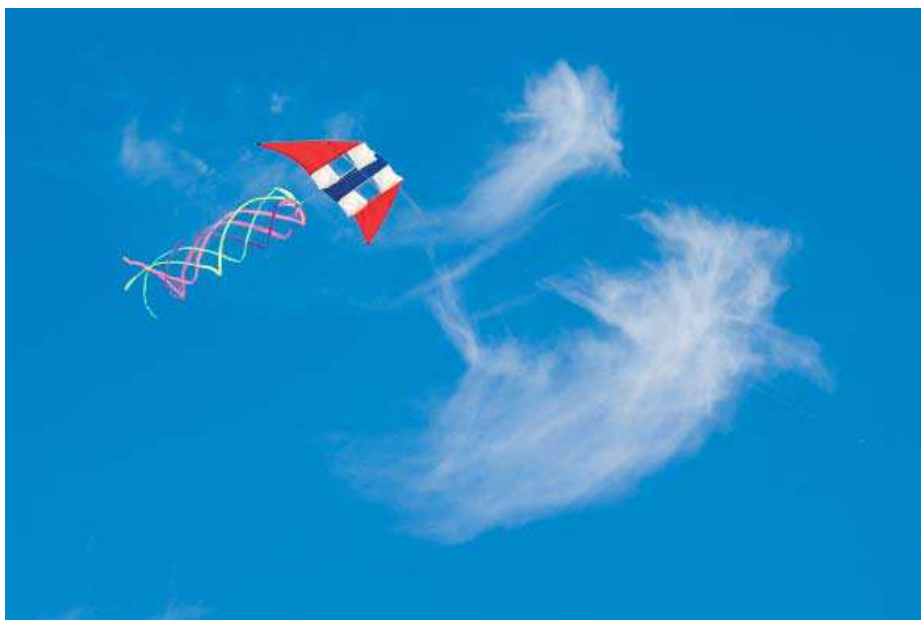
Näyttely esitteli nimensä mukaisesti uusia tuulia punonnassa. Jurytettyyn näyttelyyn valittiin teoksia, jotka ilmensivät punontaa mahdollisimman tuoreesti, monipuolisesti ja laadukkaasti. Näyttelyyn

valituissa 33 punontateoksessa näkyi hyvin ajalle ominainen suuntaus antaa tilaa punojan ajatuksille. Punonta käsitetään materiaalin, tekniikan, muodon ja ajatuksen yhteen punoutuneena liittona. Tekijät ideoivat ja yhdistivät teoksissaan vapaasti lukuisia materiaaleja ja monia eri tekniikoita.

Näyttelyn jurytykseen osallistui yhteensä 13 tekijää 51 työllä, joista mukaan valittiin 11 punojaa ja 33 teosta. Valitut tekijät olivat: Paula Toivainen, Riikka Kronström-Johansson, Marianne Huotari, Kaija Honkanen, Merja Markkula, Minna Koskinen, Anna-Maria Väättäinen, Sirpa Saarenpää, Kaija Mäklin, Katja Vikla ja Anelma Savolainen. Näyttelyn juryyn kuuluivat käsi- ja taideteollinen suunnittelija Riikka Jokisalo, Suomen käsityön museon museolehtori Raija Manninen sekä muotoilun ja arkkitehtuurin läänintaiteilija Niila Tamminen. Arvioinnissa jury kiinnitti erityisesti huomiota teosten visuaaliseen ilmeeseen, omaperäisyyteen ja uutuusarvoon.

Punonnan uudet tuulet –näyttelyn tuottivat yhteistyössä Suomen käsityön museo ja Punos ry. Näyttelyn graafisesta ilmeestä vastasi Punos ry:n sihteeri Piia Julkunen ja näyttelykokonaisuuden suunnittelusta ja ripustuksesta työryhmä Piia Julkunen, Anita Kalliokoski ja Katja Vikla. Punonnan uudet tuulet ja Leijat –näyttelyillä oli yhteiset avajaiset.

Kävijöitä oli 6431.

KUVA: Simo Salanne

7.6. – 16.9.2007 PORON JÄLJILLÄ Pohjoisen poronhoitoalueen käsityö- läiset

Suomen käsityön museon tuot-
tama, koko perheelle suunnattu
vuoden päänäyttely kertoi pohjoisen
poronhoitoalueen käsityöläisistä ja
porosta monipuolisena aiheena, ide-
ana ja käsityömateriaalina. Poron jäl-
jillä -näyttely johdatteli kävijät poron
ja poronhoidon maailmaan, jossa
poro esiteltiin biologisena eläimenä
sekä ihmisen paimentamana hyötye-
läimenä.

Kuvassa poroerotus Vuotsolla lokakuussa 2006. KUVA: Suomen käsityön museo/Timo Veijalainen

Näyttely pohjautui museon kaksi vuotta jatkuneeseen pohjoisen käsityöläisten dokumentointiin. Dokumentointimatkoja on tehty useita eri puolille Lappia ja niiden aikana on haastateltu, valokuvattu ja videoitu pohjoisen käsityöläisiä heidän omissa asuin- ja työskentely-ympäristöissään. Samalla on tallennettu porotalouteen liittyvää käsityötietoutta ja käsityötuotteita. Dokumentoinnissa ja näyttelyn järjestämisessä ovat olleet mukana yhteistyössä mm. Lapin käsi- ja taideteollisuusyhdistys, Sámi Duodji, poronhoitoalueella toimivat museot ja Paliskuntain yhdistys.

Samaan aikaan Poron jäljillä -näyttelyn kanssa, museossa oli omana kokonaisuutenaan esillä Sámi Duodji ry:n 30-vuotisjuhlanäyttely. Sen olivat tuottaneet yhteistyössä Saamelaismuseo Siida ja saamenkäsityöyhdistys Sámi Duodji.

Poron jäljillä –näyttely suunniteltiin ja toteutettiin kiertonäyttelyksi. Näyttelyssä on mahdollista hyödyntää monia eri aisteja tunnustelemalla, haistamalla, kokeilemalla, katsomalla ja kuulemalla. Näyttelyn graafisesta ilmeestä vastasi Tiina Leino, näyttelyn kiertoa opastaneista poroista Johanna ”Jupu” Tolonen ja näyttelyra-
kenteista Heli Kauhanen. Näyttelyssä esillä olleet lukuisat videot ja kuvaesitykset koosti Timo Veijalainen ja äänimaiseman valmisti Ville Raatikainen.

Poron jäljillä –näyttelyn avasi Lapin läänin maaherra Hannele Pokka ja tilaisuudessa esiintyi jyvaskyläläinen Vox Aurea –kuoro Pekka Kostiaisen johtamana. Poron jäljillä –hanke ja näyttely toteutettiin pääosin opetus-
ministeriön ja Lapinliiton myöntämän ESR-rahoituksen turvin.

Näyttelyyn liittyneet oheistapahtumat:

- **Perjantaina 8.6.** museon syntymäpäivänä näyttelyn ja dokumentointiprojektin esittelyä sekä ilmainen yleisöopastus.
- **Keskiviikkona 20.6.** työnäytöksessä Saamenkäsityöläinen, FM Maarit Magga: Äimällä sisnasta.
- **Perjantaisin 13.7.–10.8.** Poronkusema eli Poron jäljillä –näyttelyn opastus ja työpaja.
- **Lauantaina 25.8.** kansallispuvun syntymäpäivänä tutustuttiin saamenpukuun luennoin ja työnäytöksin.
- **Torstai-perjantai 13.-14.9.** käsi- ja taideteollisuusalan opettajille suunnatussa Porokoulussa opettajina toimivat pohjoiset käsityöläiset Matleena Fofanoff, Irene Kangasniemi ja Tuula-Maija Magga-Hetta.
- **Lauantaina 15.9.** porotalon emäntä, taiteilija Tuula-Maija Magga-Hetta luennoi aiheesta Poro - halki elämän. Poron merkitys pohjoisen kulttuureissa.
- **Lauantaina 15.9.** Porotutkassa aikuisten ja lasten yhteinen työpaja. Kävijöitä oli 7880

29.9. – 2.12.2007 RYIJYKUUME!

Ryijynnoston vaiheita

KUVA: Suomen käsityön museo / Anneli Hemmilä-Nurmi

Ryijykuume!-näyttelyssä esiteltiin museon omiin kokoelmiin kuuluvia ryijyjä 1700-luvulta 2000-luvulle saakka. Museon ryijykokoelmat ovat syntyneet pääosin kaksivaiheisesti, sadan vuoden välein toteutettujen keruuprojektien pohjalta. Ensimmäisen keruun ryijyt ovat 1700- ja 1800-luvun kansanomaisia ryijyjä. Vuonna 2005 aloitetun, toisen keruun ja tallennusprojektin myötä Suomen käsityön museon ryijykokoelma kasvoi merkittävästi. Itse ryijyjen lisäksi kokoelmat karttuivat ryijyihin liittyvistä tarinoista, muistoista ja valokuvista. Näyttelyssä esiteltiin kaikkiaan lähes

sata ryijyä, joiden kautta valotettiin ryijyn historiaa, käyttöä, valmistusta ja hoitoa. Ryijykuume! -näyttely oli suunnattu tekstiileistä, sisustamisesta ja käsitöistä kiinnostuneille sekä alan opiskelijoille. Esillä olleista ryijyistä tuotettiin näyttelyjulkaisu Ryijy esillä. Ryijyt Suomen käsityön museon kokoelmissa. Näyttelyn ja julkaisun graafisesta ilmeestä vastasi Tiina Leino, piirroksista Päivi Hintsanen. Ryijykuume! -näyttelyn avasi Heinolan kaupunginmuseon johtaja Kari-Paavo Kokki.

Ryijykuume! -näyttelyn yhteydessä järjestettiin seuraavat oheistapahtumat:

- **Lauantaina 13.10.** Ryijytutka eli aikuisten ja lasten yhteinen työpaja.
- **Keskiviikkona 31.10.** museolla oli Ryijypäivä. Tekstiilikonservaattorit esittelivät päivällä ryijyn hoitoa ja yleisöllä oli mahdollisuus osallistua ilmaiseen näyttelyopastukseen. Illalla FM Leena Willberg luennoi aiheesta

Ryijy - viikinkiveneestä salin seinälle. Katsaus kansanomaisen ryijyjen historiaan.

- **Tiistaina 6.11.** museon monikulttuurisessa tapaamisessa, VIRIÖssä, oli keskustelun ja työpajan virikkeenä ryijy skandinaavisena ilmiönä.

- **Perjantaina 9.11.** järjestettiin Ryijykuumeen lämpökäyrät -seminaari yhteistyössä Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuslaitoksen ja Jyväskylän seudun kansalaisopiston kanssa. Agorassa pidetyssä seminaarissa esittelivät näkökulmiaan ryijykuumeeseen Leena Svinhufvud Designmuseosta, keräilijä Tuomas Sopenen, ryijyjen tuntija FM Leena Willberg, tekstiilitaiteilija Ritva Puotila, tekstiilikonservaattori Anne Vesanto, tekstiilitaiteilija Touko Issakainen ja Suomen käsityön museon museolehtori Raija Manninen. Kävijöitä oli 5965.

20.12.2007 – 2.3.2008 EMALIA

Pat Johnsonin emalikulho, kuvaaja A.Nelki

Iso-Britanniassa emaloinnilla on pitkät perinteet. Emalia käyttävät sekä taiteilijat että käsityöläiset. Emalia-näyttely esitteli uniikkeja jalometalleista ja emalista valmistettuja koruja, kuten rintaneuloja ja riipuksia, emaloituja kulhoja sekä levytekniikalla toteutettuja emalitauluja. Kaikki näyttelyyn osallistuneet emaloijat ovat näyttelyn kokoajan, emaloija Ulla Huttusen ystäviä ja opettajia vuosien varrelta. Näyttelyssä oli esillä myös Ulla Huttusen omia teoksia sekä puuseppä Arto Salmisen kanssa yhteistyönä toteutettuja töitä.

Näyttelyyn osallistuneet brittitaiteilijat ovat alansa mestareita: Annie Appleyard, Ruth Ball, Hali Baykov, Hilary Bolton, Vladimir Böhm, Maureen Carswell, Dorothy Cockrell, Penny Davis, Pat Johnson, Sarah Letts, Evangeline Long, Deidre McCrory, Louise Richards, Elizabeth Turrell, Jessica Turrell, Chris Walker ja Sarah Wilson.

Emalia-näyttely jatkoi käsityötaiteilijoiden esittelysarjaa ja oli suunnattu muotoilusta, taiteesta ja koruista kiinnostuneille sekä alan opiskelijoille. Emalia-näyttely on ollut suppeampana esillä syksyn 2007 aikana Mikkelin Kenkäverossa ja Kuopion Muotoiluakatemia Taitemia-galleriassa. Suomen käsityön museota varten näyttelyyn tuotettiin useita uusia töitä. Näyttelyn varsinaiset avajaiset järjestettiin vuoden 2008 alussa.

GALLERIA NÄYTTELYT

Gallerian tarkoituksena on herätellä ohikulkijoita käsityön ajankohtaisiin ilmiöihin niin ammattilaisen, harrastajan kuin taiteenkin näkökulmasta sekä houkutella kävijöitä piipahtamaan museoon. Tilan valaistus ja näkyvyys sallii gallerian näkymisen kävelykadulle 24 tuntia vuorokaudessa. Galleriaan on aina vapaa pääsy.

1.12.2006 -7.1.2007 Joulukirkossa

10.1.- 4.3. Taidolla- uutta suomalaista hopeasepäntöitä

15.3.- 20.5. Punonnan uudet tuulet

3.5.- 17.6. Makeeta!

20.6.- 29.7. Bivttastallat - vaateilla. Saamelaisia ulkovaatteita ja asusteita

1.8.- 9.9. Arketiset helmet. Käsityö- ja muotoilutuotteita Lapista

12.9.- 28.10. Riitta Nelimarkka: Hermoraunio ja muita ryijyjä

31.10.- 18.11. Kalajoen Helanderien messinkivaluja

24.11.- 07- 6.1.-08 Metsänväen joulu

24.11.- 07- 6.1.-08 Tonttu Toljanterin tupa

yhteensä 9654 kävijää

yhteensä 3039 kävijää

yhteensä 6431 kävijää

yhteensä 5078 kävijää

yhteensä 2829 kävijää

yhteensä 3221 kävijää

yhteensä 3853 kävijää

yhteensä 1721 kävijää

yhteensä 9637 kävijää

yhteensä 9637 kävijää

NÄYTÖNPAIKAN NÄYTTELYT

Museon toimistotilojen sisäänkäynnin molemmin puolin on kaksi suurta ikkunaa, jotka muodostavat vuokrattavan 10 m² ikkunanäyttelytilan – Näytönpaikan. Näyttelytilaa käyttävät oppilaitokset, järjestöt, harrastajat ja aloittelevat yrittäjät.

07.01.2007 saakka. Illuusion siivet -paperinen maailmankuva, paperitaidenäyttely.

09.01. - 04.02 Valonaikana näyttelyssä oli paperiartesaani Maarit Granbergin ja Tuula Hiekkasen paperivalaisimia sekä keraamikko Aija Lääperin keramiikkavalaisimia.

6.2 - 4.3.2007 Talven aikaa – Valon taikaa -näyttely oli Jyväskylän aikuisopistoon näyttötutkintoon suorittavien Hilikka Selinin ja Anitta Hakolan ensimmäisen näyttö. Esillä oli huopatöitä ja vaateuskankaista ommeltuja asukokonaisuuksia

. 06.03.- 9.04. JÄNIKSEN JÄLJILLÄ – Sirpa Hasan batikki-värjättyjä kankaita ja AL FRESCO – Maija Pitkäniemen rautalankatöitä.

11.04. - 22.04 Taito-lehti 100 vuotta.

24.04. - 20.05. ELÄMÄÄ JA ENERGIAA. Desing Anu Pylsyn painokuoseja ja taiteilija Sirpa Rauhamäen paperimassaveistoksia.

22.05. - 01.07 KÄSILLÄ taitoa – iloa – muotoa. Taito-käsityökoulun kevätinäyttelyssä oli käsityön taiteen perusopetuksen satoa Jyväskylästä, Saarijärveltä ja Joutsasta.

03.07. - 05.08. ARTESAANIT – kädentaitojen ammattilaiset Jyväskylän aikuisopisto, käsi- ja taideteollisuusala. Näyttelyssä tuotiin esille monipuolista ja taidokasta kädentaitojen osaamista.

07.08. - 02.09. IKIMIELI – tie muinaisuuden maailmaan. Tekstiilimuotoilija Saija Lehtosen luu-, sarvi- ja nahkatöitä.

04.09 - 30.09. Sadunlämpöinen – villanpehmoinen. Anja Suhosen neulahuovutettuja nukkeja.

30.10. - 25.11. Ryijy muuttuu -näyttelyyn oli koottu Jyväskylän aikuisopiston käsi- ja taideteollisuusalan tekstiilipiirustajien ryijyjä.

26.11.2007 - 06.01.2008 Poimintoja-näyttelyyn oli poimittu Jyväskylän kaupungin Kuvataidekoulussa eri ryhmissä tehtyjä syyslukukauden töitä.

KIERTONÄYTTELYT

Suomen käsityön museon valtakunnallista vaikuttavuutta lisättiin näyttelyiden kierrättämisellä. Museo sai kertomusvuonna Opetusministeriöltä avustusta kiertonäyttelytoimintaan ja myös opetusministeriön harkinnanvaraista avustusta on käytetty kansainväliseen kiertonäyttelytoimintaan.

Vuoden 2007 aikana museon tuottamat näyttelyt olivat esillä seuraavilla paikkakunnilla:

Onko hajua?

- Pohjois-Pohjanmaan museo, Oulu
27.1.- 18.3.2007

Minun Indonesiani:

- Helinä Rautavaaran museo, Espoo 30.3. – 9.9.2007 (nimellä Aurinko-lintu ja pääkallopuu)
- Etnografski muzej, Zagreb, Kroatia 8.11. – 2.12.2007
- Etnografski muzej Istre, Pazin, Kroatia 20.12.2007 - 29.2.2008

Skärgårdssmak – Myrsky:

- Eckerö Post & tullhus, Eckerö 17.5. - 2.9.2007

Sitting on Green Gold

- Technische Universität, Wien, Itävalta 30.3. – 16.4.2007

Väristoryksiä:

- Lasten ja nuorten taidekeskus, Hyvinkää 23.1. – 15.4.2007
- Pietarsaaren kaupungin museo 10.9. – 28.10.2007
- Varkauden museo 20.11.2007 – 13.1.2008

Poron jäljillä:

- Arktikum, Rovaniemi 19.10.2007 – 13.1.2008

Leijat:

- Saarijärven museo 27.9. – 28.10.2007

MUSEOPEDAGOGIIKKA

YHTEISTYÖTÄ YMPÄRÖIVÄN YHTEISÖN KANSSA

Yhteistyötä käsityön kentällä

Museo teki Taito-lehden 100-vuotisesta historiasta verkkonäyttelyn nimeltään 100 Taidon vuotta. Näyttely julkistettiin Espoon Tapiolassa 18.4. olleessa 100-vuotisjuhlassa. Näyttelytyöryhmään kuuluivat Elina Puranen, Päivi Hintsanen, Liisa Korhonen, Perttu Paatola ja Raija Manninen.

Käsityön taiteen perusopetuksen opettajille museo järjesti syyskuussa Poron jäljillä-hankkeen mahdollistamana valtakunnallisen Porokoulun. Porokoulun opettajina toimivat käsityöläiset Pohjois-Suomesta. Näyt-

telyihin tutustumisen ja luennon jälkeen päästiin tekemään varsinaisia porokäsitöitä Taitokeskuksen tiloissa Tourulassa. Kymmenen hengen ryhmissä oppilaat kokeilivat sarven, sisnan ja taljan käsittelyä sekä helmitöiden tekemistä. Ari ja Irene Kangasniemi innostivat poronsarven työstöön erilaisin työstövälinein. Tuula-Maija Magga-Hettan työpajassa valmistettiin ensin sormikota eli sisnainen sormustin, jotta oikeat otteet sisnanahan ompeluun suonilangalla löytyivät. Varsinainen tuote oli sisnapussi poronnahasta. Kolttasaamelainen Matleena Fofonoff opasti kolttien perinteiseen lasihelmikirjailuun. Hän näytti myös kuinka lohen selkänikamat työstetään helmiksi. Porokoulusta sai 30 oppilasta Porokoulutodistuksen, jolla voi todistaa saaneensa porokäsityöhön liittyvää tietoutta, innostusta ja kontaktit poromateriaalin hankkimiseksi käsityökouluihin.

Ryijyseminaari järjestettiin yhteistyössä Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuslaitoksen ja Jyväseudun kansalaisopiston kanssa. Jyväseudun kansalaisopiston kanssa järjestettiin myös 4 muuta käsi- ja taideteollisuusalan luentoja. Luovan Foorumin kanssa järjestettiin Luomisen tunne -luento tammikuussa.

Porokoulu/ Suomen käsityön museo

Syksyllä alkoi uusi yhteistyö Jyväskylän (Setlementtiliikkeen) kansalaisopiston kanssa järjestämällä Mennään lankaan -perinnepajoja. Perinnepajojen tavoitteena on nostaa esille vanhoja käsityötaitoja ja tuoda esille museon kokoelma- ja arkistoaineistoja. Perinnepajojen aiheina olivat pirtanauhat, kirjovirkkaus ja kinnasneulatekniikka. Näistä aiheista luennottiin ja opetettiin tekniikoita päivän kestävässä työpajoissa.

Yhteistyötä oppilaitosten kanssa

Museo toimi näyttöarvioijana Jyväskylän aikuisopiston käsi- ja taideteollisuusalan tekstiilin ja vaatetuksen suunnittelun ja valmistuksen koulutusohjelman näyttöissä 6 kertaa ja esinesuunnittelun ja valmistuksen koulutusohjelmassa paperialan näyttöissä 2 kertaa. Osa näyttöistä oli näyttelyprojekteja, jotka toteutuivat Näytönpaikassa.

Käsi- ja taideteollisuusalan tekstiilipiskelijöiden kanssa tehtiin yhteistyötä museon Ryijykuume-näyttelyn yhteydessä. Opiskelijat suunnittelivat ja kutoivat moderneja ryijyjä näyttelyyn Näytönpaikkaan ja pitivät työnäytöstä ryijyn kutomisesta ja ompelemisesta sekä villalankojen kontaktivärjämisestä. He valmistivat myös perinneryijyistä 12 erilaista A4 kokoista mallitilkkaa havaintomateriaaliksi ryijynäyttelyyn. Tekstiilikonservaattori Anne Vesanto ohjasi työtä, jotta oikeat materiaalit ja tekniikat löytyivät kuvaamaan esim. ruusuryijyä, kaksipuoleista peiteryijyä tai valööriryijyä.

Ryijyihin liittyen Helena Vuorio, joka opiskeli tekstiili ja teknisen työn aineenopettajaksi Savonlinnan opettajankoulutuslaitoksella, teki projektiharjoittelunaan Muistojeni ryijy -nostalgiasalkun. Salkun sisältämiä esineitä saa kosketella, haistella ja tutkia. Salkun tavoitteena on herätellä ihmisiä muistelemaan käsillä tekemistä, kun itse ei enää pysty

tekemään käsitöitä. Museo tulee lainaamaan salkkua vanhusten kerhoihin, hoitolaitoksiin ja palvelutaloihin.

Hämeen ammattikorkeakoulun opiskelija Elina Forsell teki pedagogisen toimintaympäristön projektityönään raportin Suomen käsityön museon työpajan kehittämistä. Projektin tarkoituksena oli kehittää museossa olevaa työpajaa tilana ja käsitteenä sekä samalla suunnitella pajan käyttöä markkinoinnissa.

Museo käsityön edistäjänä

Poron jäljillä – pohjoisen käsityöläisiä www-sivuston Lasten poro –sivujen teko aloitettiin. Samoin KUKAKO-virtuaalimuseo (KULTtuuria KAIkista KOLkista), käynnistyi käytännön yhteistyöllä koulujen kanssa. Hankkeessa on mukana kolme koulua eri puolilta Suomea: Velkuan koulu saaristosta, Vuotson koulu Pohjois-Suomesta ja Isolahden koulu Keski-Suomesta. KUKAKO:N tavoitteena on kannustaa lapsia havainnoimaan niin omaa kuin toistenkin arkea ja ympäristöä. Koululaiset tekevät siis nettiin omasta arjestaan museon. Samalla museo tekee havaintoja näkykö käsityö lasten arjessa vai ei. Hankkeen toteutusaika on 2006-2009.

Museo osallistajana

Viriön toiminta jatkui. Viriö-illoissa eri kulttuurien edustajat ovat esitelleet omaa kulttuuriaan. Samaan aikaan on ollut lapsille käsityöpaja, jonka teema kumpuaa ko. kulttuurista. Viriötä olivat toteuttamassa Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuslaitos, Jyväskylän kaupungin maahanmuuttajapalvelut ja Suomen käsityön museo. Keväällä Viriön teemoina olivat Afrikka, Venäjä ja Viro, muut kulttuurit ja Suomi. Syksyllä aiheina olivat saamenkulttuuri, ME ja suomen-ruotsalaisuus. Ystävänäpäivänä Suomen käsityön museon neulekahvilassa neulottiin Heli Tapanisen johdolla Apupupuja yksinäisten lasten iloksi. Neulekahvilassa valmistetut Apupuput Suomen Punainen Risti toimitti apua tarvitseville.

Museolehtori Raija Manninen oli luennoimassa Tartossa, Viron kansallismuseossa 5.6.2007 kansallispukuseminaarissa aiheena (Kansallispuku)näyttelyn suunnittelun hyvät käytänteet. Jyväskylässä paikalliset museot järjestivät yhdessä näyttelyrakentamisen A-B-C –kurssin, jossa Manninen luennoi aiheena Näyttelyn kokonaiskonsepti. Kurssille osallistui 50 henkilöä, jotka olivat taiteilijoita, käsityöläisiä ja eri yhdistysten jäseniä sekä kulttuurisihteereitä.

Keväällä järjestettiin neljä aikuisten ja lasten yhteistä Tutka-käsityöpajaa, joiden aiheina olivat tekstiili, rautalanka, leija ja paju. Syksyllä järjestettiin kaksi pajaa, joiden aiheina olivat poro ja ryijy. Näiden lauantaisien järjestettävien Tutka-pajojen järjestäminen lopetettiin toistaiseksi - resurssipulan vuoksi. Koululaisille järjestettiin Leija- ja Poron jäljillä-näyttelyihin ohjelmallisia opastuksia.

KOKOELMAT

Esinekokoelmat

Esinekokoelmat karttuivat kertomusvuonna 70:llä päänumerolla, joista 57 on lahjoituksia, ostoja 13. Lahjoitukset käsittävät pääasiassa vanhempaa tekstiilialeista kuten ryijyjä, peitteitä, pukuja ja liinoja. Ostot keskittyivät etupäässä vaihtuvien näyttelyiden yhteyteen. Kokoelmiin hankittiin taiteilijoiden suunnittelema tekstiilitöitä, kuten Nina Nisosen Talviyö-ryijy, Maria Bijlengawja Raija Jokisen kirjontatyöt sekä kovien materiaalien töitä kuten Virpi Vesänen-Laukkasen karamellipaperikorsetti, Tero Hulkkonen koristeveistoa ja Ulla Huttusen emaliupotustekniikalla valmistettu uniikkityö. Vuoden 2005 alussa aloitettu ryijy-aiheinen tallennusprojekti huipentui syksyllä avattuun omia ryijykokoelmia esittelevään näyttelyyn. Kaikkiaan esineitä luettelointiin vuoden aikana 247 kappaletta.

Kokoelmissa oli kertomusvuoden päättyessä kaikkiaan noin 23 500 esinettä, joista noin 20 126 esineen tiedot on siirretty tietokoneelle. Noin 9 888 tietokoneelle luetteloidun esineen tietojen yhteyteen on liitetty digitaalinen tunnistuskuva esineestä. Museon esinekokoelmien tietoja voi selaila myös internetin kautta. Kansallispukukeskuksen kokoelmassa on 1 785 luetteloitua esinettä.

Opetusministeriön harkinnanvaraisista avustuksista käytettiin kokoelmien luetteloinnin ajan tasalle saattamiseen ja tekstiilien säilytystilojen järjestämiseen. Työn suorittivat Marjo Kolu ja Reija Teerimäki.

Parhaimmat kiitokset kaikille museotoimintaa lahjoituksin tukeneille.

Bergman, Hannele
 Eravuo, Kristiina
 Haanpää, Mirja
 Hass, Erika
 Hirvi, Maija-Liisa
 Hirviaho, Ulla
 Hongisto, Anneli ja Aatos
 Hulkkonen, Tero
 Huttunen, Ulla ja Salminen, Arto
 Hytönen, Raili
 Hänninen, Leena
 Hänninen, Ritva
 Jaakkola, Liisa
 Jokipii, Heli
 Himanen, Hilke Liisa
 Juhava, Osmo
 Kandell, Marja
 Karjalainen, Salme
 Kauhanen, Anna-Liisa
 Kolinen, Virpi
 Konttinen, Tuovi
 Koskivaara, Jorma
 Koskivaara, Marjatta
 Kotilainen, Jukka
 Kuorsalo, Anne
 Lehtinen, Iiro
 Lindfors, Ritva
 Lindstedt, Kirsti
 Lindström, Christina
 Luomala, Reija
 Luutonen, Marketta
 Martikainen, Riitta
 Muurela, Sirkka
 Nurmi, Terttu
 Nurminen, Jerry
 Oittinen, Paavo
 Peura, Inkeri
 Pitkänen, Kaija
 Pulkkinen, Vuokko
 Pulli, Leenakaisa
 Raninen, Marja-Leena
 Reivo, Juho
 Rouhiainen, Mirja
 Seppälä, Maj
 Simpanen, Marjo-Riitta
 Sorjonen, Jussi
 Tapaninen, Heli
 Timonen, Lea
 Topi-Hulmi-Lumento, Arja-Maija
 Tuovinen, Eeva

Uusitalo, Raili
 Vesterinen, Pirkko
 Nieminen, Riitta
 Virtanen, Kimmo

Arkisto

Asiakirja-arkiston kartun-
 nan päänumeroidusta
 aineistosta aikaisempaa huomattavamman osan, peräti neljänneksen, muodostivat museologian opiskelijoiden opinnäytteet. Se kertoo ajoittain vilkastuvasta yhteistyöstä yliopiston kanssa. Yhteistyö riippuu paljolti siitä, löytyykö sekä opiskelijoita, että museota kiinnostavia ja museon toimintaan hyvin nivoutuvia tallennusaiheita. Menneen vuoden aiheissa tarkasteltiin mm. maahanmuuttajien käsitöitä sekä uusio- ja kierrätyskäsitöitä.

Päänumeroita kaikkiaan 1348, luetteloitu 1008, kartunta 48. Piirustuksia luetteloitu 5509. Lehtileikkeitä luetteloitu 4508, kartunta 419. Ryijytietokantaan luetteloitu 1603, kartunta 555. Tietopalveluasiakkaita 45.

Lahjoittajat 2007:

Hämäläinen, Heta
 Ihatsu, Anna-Marja
 Itkonen, Kerttu
 Kandell, Marja
 Karjalainen, Salme
 Kinnunen, Sari
 Kolehmainen, Paula
 Kolinen, Virpi
 Korhonen, Susanna
 Koski, Minerva
 Kuopion muotoiluakatemia
 Kähkönen, Merja
 Latvala-Koistiola, Johanna
 Letonsaari, Tomi

Ljokkoi, Anniina
 Manninen, Raija
 Mustonen, Aada
 Muurela, Sirkka
 Mäkinen, Otilia
 Niekka, Anni
 Nyyssönen, Tiina
 Oikari, Mikko
 Pfister-Vesterinen, Sirkka
 Pisilä, Heta
 Poutiainen, Viivi
 Punamäki, Anja
 Pöllönen, Jenni
 Pöntinen, Pekka
 Riikonen, Mari
 Simpanen, Marjo-Riitta
 Suhonen, Marjo
 Turunen, Meri
 Utriainen, Anni
 Vartiainen, Anuliisa
 Vepsäläinen, Matleena
 Vikman, Laura
 Väisänen, Jyri

Kuva-arkisto

Vuoden 2007 aikana kokoomat karttuivat 534 kuvalla, ja vuoden lopussa kuvia valokuva-arkistossa on luetteloituna yhteensä 26063 kuvaa. Vuoden aikana tallennettiin lähinnä museon omaa toimintaa; tapahtumia ja näyttelyitä sekä esinelahjoitusten mukana tullutta aineistoa. Museologian tallennusharjoitukset näkyivät myös valokuva-arkiston puolella. Luetteloinnissa käsiteltiin niin uutta kuin jo aiemmin tallennettua materiaaliakin.

Opetusministeriön harkinnanvaraista avustusta käytettiin kuva-arkiston luettelointiin, jonka suoritti Anneli Hemmilä-Nurmi.

Lahjoittajat 2007:

Hämäläinen, Heta
Komulainen, Aino
Korhonen, Airi
Korhonen, Susanna
Koski, Minerva
Latto, Oona
Letonsaari, Tomi
Matinlauri, Jorma
Mustonen, Aada
Muurela, Sirkka
Mäkinen, Otilia
Niekka, Anni
Nyyssönen, Tiina
Poutiainen, Viivi
Pöllönen, Jenni
Raninen, Marja-Leena
Rouhiainen, Mirja
Simpanen, Marjo-Riitta
Sorjonen, Jussi
Suhonen, Marjo
Turunen, Juha
Utriainen, Anni
Uusitalo, Raili
Varjola, Emmi
Vepsäläinen, Matleena
Vesterinen, Pirkko
Väisänen, Jyri

Kirjasto

Kaikkiaan 6236 kpl. Kartunta
168.

Lahjoittajat 2007:

Bijlenga, Marian
Etelä-Karjalan museo
Ethnos ry
G.A. Serlachiuksen museo
Hangon museo
Heikkilä, Simo
Helsingin kaupunginmuseo
Hirvi, Maija-Liisa
Jalonen, Sirkka
Jokipii, Heli
Kuopion muotoiluakatemia
Luutonen, Marketta
Lönnqvist, Bo
Muurela, Sirkka
Oikari, Mikko
Ojanen, Hilikka
Rasmussen, Ann

Satakunnan museo
Simpanen, Marjo-Riitta
Suomen muinaismuistoyhdistys
Toiviainen, Sinikka
Turun maakuntamuseo

SUOMEN KANSALLISPUKUKESKUS

Kansallispukukeskuksen pääasiallinen tehtävä on kansallispukuihin liittyvän tiedon ja taidon esille tuominen. Tämä tapahtuu perusnäyttelyn ja vaihtuvien näyttelyiden, opastusten, tietopalvelutoiminnan, työnäytösten ja työpajojen avulla.

Kansallispukukeskus toimii Jyväskylän kaupungin ja Suomen kansallispukuneuvoston välisen vuonna 1992 tehdyn perustamissopimuksen pohjalla. Jatkosopimus allekirjoitettiin alkuvuodesta 2003. Sopimuksen mukaan 92 kansallispukujen mallikappaletta talletettiin Suomen käsityön museoon. Toimintaan käytettiin opetusministeriön harkinnanvaraista avustusta.

Meidän aikamme kansanpuvut, kansallispuvut ja muinaispuvut esittäytyvät Käsityössä elämän tuntu -perusnäyttelyn kansallispukuosiossa. Näyttelyn teemoina ovat jo olemassa olevien kansallispukujen uudistustyö ja uusien pukujen tutkimus- ja kokoamistyö, sekä eri alueiden kansallispuvut ja kansanomaiset pukeutumiset. Esillä olevat esineet edustavat Suomen kansallispukuneuvoston mallipukukokoelmaa, suomenruotsalaisia kansallispukuja, muinaispukuja, käsityön opetukseen liittyviä kansallispukuaiheisia nukkeja, kansallispukukirjallisuutta sekä kansallispukujen päähineitä. Näyttelykokonaisuus on toteutettu yhdessä Suomen kansallispukuneuvoston kanssa ja esillä ovat myös Inarin saamelaisen naisen talvinen juhlapuku, karjalainen feresi sekä romaninaisen puku.

Kansallispukukeskuksen tietopalvelussa on tietoa ja kirjallisuutta kaikkiaan noin 400 suomalaisesta kansallispuvusta, niiden hankinnasta ja valmistuksesta. Keskuksessa on myös mahdollisuus tutustua tietoon muinaispuvuista ja Suomen vähemmistöjen pukeutumisesta. Tietopalvelussa voi omatoimisesti tutustua kansallispukuja käsittelevään materiaaliin. Kansallispukukeskus vastasi vuoden aikana 284 tietopalvelukysymykseen.

Kansallispukuneuvoston kanssa yhteistyössä jatkettiin kansallispukua esittelevän www-sivuston (www.kansallispuvut.fi) päivitystä.

Kansallispukukeskuksen amanuenssi Marja Liisa Väisänen oli vuorotteluvapaalla tammikuun sekä 4.6.-16.9. Tammikuussa sijaisena toimi Tuula Pärnänen ja kesällä Ritva Hänninen.

Amanuenssi Tuula Pärnänen kiersi 23-25.1 neuvomassa kansallispukujen valmistuksesta ja päivityksestä. Kansallispukuklinikat pidettiin Viitasaarella, Joutsassa ja Saarijärvellä. Tuula Pärnänen osallistui tammikuussa Folklandia-risteilylle.

Kuva: Suomen kansallispukukeskus

Kansallispukukeskus osallistui Viron Tartossa esillä olleeseen yhteistyönäyttelyyn Elävä kansallispuku – kansallispukuperinne Suomessa ja Virossa. Näyttelyyn huollettiin ja lähetettiin Suomen kansallispukuneuvoston mallipukukokoelman pukuja. Kansallispukukeskus ja Käsityön museo järjestivät Viron kansallismuseon edustajalle taiteilija Kirsti Rattukselle kurssin paperimassapäiden valmistuksesta helmikuussa. Kansallispukukeskuksen amanuessi ja museon museolehtori Raija Manninen vierailivat toukokuussa Tartossa Viron kansallismuseossa keskustelemassa yhteistyöstä ja museopedagogiikasta.

Kansallispukukeskus osallistui Jyväskylän käsityömessuille 31.3-1.4. Käsityön museon ja Keski-Suomen käsija taideteollisuusyhdistyksen yhteisellä osastolla.

Kansallispuvun syntymäpäiviä vietettiin 25.8. Tänä vuonna museossa oli esillä Poron jäljillä -näyttely, jonka tiimoilta syntymäpäivävieraana oli saamen puku. Päivän aikana saamen pukua esiteltiin sekä luennoin että työnäytöksin. Kotiteollisuusopettaja, FM Seija Ristén-Somby luennoi saamen puvun historiasta ja nykypäivästä sekä saamen käsityön kulttuurisista merkityksistä. Saamenkäsityöläiset FM Maarit Magga ja artesaani Marjatta Magga esittelivät saamenpukuperinnettä sekä näyttivät työnäytöksessä saamenpuvun valmistamisen eri vaiheita. Kansallispukutaitajat pitivät työnäytöksiä ja esittelivät kansallispukujen eri osien valmistamista. Kansallispukuvalmistajat antoivat kansallispukuneuvontaa esimerkiksi vanhan puvun korjaamisesta tai uuden puvun hankkimisesta. Ohjelmassa oli myös kansallispukukankaiden myyntitori sekä kansallispukunäytös. Päivään osallistui yli 500 kävijää.

Kansallispukukeskuksen kokoelmat

Kansallispukuihin liittyvät kuvat ja tarinat -projektia on jatkettu kertomusvuonna. Tarkoituksena on koota kansallispukuihin ja niiden käyttöön ja arvostukseen liittyvää valokuva-aineistoa tarinoiden kera. Myös pukuja tallennetaan keskuksen kokoelmiin projektin yhteydessä. Projekteihin on käytetty opetusministeriön harkinnanvaraista avustusta.

Kansallispukukeskuksen vanhaa, luettelomatonta valokuvamateriaalia saatiin luetteloiduksi opetusministeriön Myytti-rahoituksen avulla vuoden 2007 loka-joulukuussa yhteensä 583 alanumeroa. Luettelointityö jatkui keväällä 2008. Luetteloinnin suoritti Maiju Kapanen.

Kansallispukukeskuksen esinekokoelmiin lahjoitettiin kansallispukuja, niiden osia sekä kansallispukuihin liittyvää materiaalia.

Kansallispukukeskukseen 2007 lahjoittaneet:

Karivalo, Toini
Komez, Bogushaj
Manninen, Tuovi
Muurela, Sirkka
Rouvinen, Anja

KUJALLA -PUKUKOHTAUKSIA

Kansallispukukeskuksen tietopalvelun edustalla olevalla Kujalla esitellään kansallispukuja sekä muita vaate-
tukseen ja perinteiseen pukeutumiseen liittyviä ilmiöitä lyhytaikaisissa vaihtuvissa näyttelyissä.

15.9.2006 - 14.1.2007	Silikistä sametista	yhteensä 15042 kävijää
18.1.- 20.5.	Nuttu nurin	yhteensä 9174 kävijää
7.6.- 16.9.	Pohjoisen käsitöitä	yhteensä 7880 kävijää

Konservointikeskuksen Kerikoisalana on vanhojen ja uusien arvotekstiilien konservointi sekä näiden vaikeasti käsiteltävien tekstiilien huolto ja puhdistus. Konservointikeskuksen asiakkaita myös neuvotaan tekstiilien ja muidenkin arvokkaiden esineiden säilytyksessä ja esillepanossa. Osa Konservointikeskuksen asiakkaista on yksityishenkilöitä, osa on muita museoita sekä erilaisia yhteisöjä, seurakuntia tai liikelaitoksia, joiden hallussa on arvokas yksittäinen tekstiili tai laajempi kokoelma.

Vuoden 2007 aikana Konservointikeskuksessa tutkittiin, huollettiin tai konservoitiin 527 esinettä, joista 367 kpl oli museon keväällä osittain uusittuun perusnäyttelyyn sijoitettuja tekstiileitä ja 71 kpl oli Suomen käsityön museon Ryijykuumel-näyttelyyn esille tulleita ryijyjä. Konservointikeskus osallistui myös ryijynäyttelyn suunnitteluun ja rakentamiseen, ryijyjulkaisun kirjoittamiseen sekä näyttelyn yhteydessä järjestettyihin yleisöpahtumiin ja seminaariin. Konservointikeskus oli mukana museon osastolla Jyväskylän käsityömessuilla maaliskuun lopussa.

Konservointikeskuksessa vastattiin vuoden aikana 101 tietopalvelukysymykseen.

Serrihankkan reunan nauhaus. Kivi: Ismo Hanhela, 2000

Avoin museo

Vuonna 2003 aloitettua Avoin museo -projektia on jatkettu yhdessä kuu-den keskisuomalaisen museon kanssa opetusministeriön tukemana. Vetovastuussa on ollut Suomen käsityön museo.

Tavoitteena on tuottaa helposti saavutettavaa materiaalia verkkoon. Suomen käsityön museo on tuottanut projektissa museopedagogista sisältöä Avoin museo -sivuille; mm. oheismateriaalia opetuksen tueksi ja ohjeita kuinka opetusryhmät voivat käyttää näyttelyitä omatoimisesti. Projektin keskeinen tavoite vuonna 2007 toteuttamaan hankkeen museoiden yhteistä kokoelmaselainta ja tietokantojen siirtoa verkkoon sekä yhteisiä ohjeita museokävijöille.

Kukako-hanke

Valtakunnallisen, internetissä toteutettavan ja opetusministeriön rahoittaman Kukako – Kulttuuria kaikista kolkista –hankkeen tavoitteena on kannustaa alakouluja kulttuuriperintökasvatukseen, tutustumaan suomalaisuuden kirjoon sekä museoiden tarjoamaan perintöön eri näkökulmista. Lisäksi pyritään tutkimaan käsityön merkitystä nykypäivän alakoululaisen elämässä sekä madaltamaan kynnystä astua museoon. Hanke on käynnistynyt vuonna 2006. Vuoden 2007 aikana tehtyjen suunnitelmien pohjalta yhteistyö on aloitettu kolmen alakoulun (Muurame, Sodankylä, Velkua) kanssa sekä rakennettu Kukako-sivut internettiin, jotka avattiin vuoden 2008 alussa. Projektin vetäjänä toimi Anu Norola ja koordinaattorina museolehtori Raija Manninen.

Kulissien takaa –hanke

Museoimisprosessien avoimempaan ja saavutettavampaan esittämiseen M-tähtävissä Kulissien takaa -hankkeessa pyrittiin löytämään uusia välineitä herättää kävijöiden mielenkiinto museota ja kulttuuriperintöä kohtaan. Vuonna 2006 valmistui hankkeen esiselvitys, jonka pohjalta vuoden 2007 aikana suunniteltiin museolla toteutettavia vaihtoehtoja. Käytännön toteutustyö aloitettiin Internet-sivujen suunnittelulla. Samaa kokonaisuutta hyödynnetään museon aulaan suunnitellun infopisteen yhteydessä. Vuoden 2007 lopulla museolta toimitettiin graafikko Mikael Korpelalle suunnitelma www-sivujen kokonaisrakenteesta sekä kuvamateriaalia. Työ jatkui ja valmistui alkuvuonna 2008. Museon puolelta projektia koordinoi Marjo Kolu.

Alueellinen dokumentointi ja tallennus - Poron jäljillä -hanke –ja kiertonäyttely

Pohjois-Suomen käsityöläisyyden dokumentoimiseen ja yleisölle esittämiseen suuntautunut Poron jäljillä –hanke alkoi vuonna 2005 Opetusministeriön harkinnanvaraisen rahoituksen turvin. Tallennus ja dokumentointityö ohella alusta alkaen oli selvää, että aineiston perusteella tehdään myös poroon käsityön materiaalina keskittyvä näyttely. Lapin liiton joulukuussa 2006 myöntämä ESR-rahoitus mahdollisti tallennustyön jatkamisen ja Poron jäljillä -näyttelyn suunnittelun kiertonäyttelyksi. Projektin vetäjänä toimi Seija Hahl.

Suomen käsityön museo suunnitteli Poron jäljillä – Pohjoisen poronhoitoalueen käsityöläisiä näyttelyä suunniteltiin vuoden 2007 alussa eri yhteistyötahojen kanssa. Kokonaisuuteen kuuluivat näyttelyyn liittyvät oheistapahtumat, kuten museon syntymäpäivä, kansallispuvun syntymäpäivä (teemana saamenpuku), yleisö- ja koululaisopastukset, työpajat ja käsityöalan opettajille, ohjaajille ja opiskelijoille suunnattu ”Porokoulu” ja luentopäivä. Näyttely tavoitti ja tulee tavoittamaan kiertämisensä aikana kävijöitä eri puolilla Suomea.

Poron jäljillä -haastattelu- ja kuva-aineistosta on valmistettu näyttelyn ohella www-sivusto, joka täydentyi vielä vuonna 2008, sekä Lasten poro -kokonaisuudella että uusien käsityöläisten esittelyillä. Poron jäljillä –näyttelyn ja hankkeen aineiston käsittely jatkuu Suomen käsityön museolla. Kuva- ja arkistoaineisto sekä esineet luetteloidaan ja haastattelut litteroidaan museolle sopivan aikataulun mukaisesti. Tiedot kertyneestä aineistosta välitetään mm. yhteistyömuseoille. Poron jäljillä hankkeesta tarkemmat tiedot osoitteesta:

http://www.craftmuseum.fi/tiedotteet/Poron_jaljilla_loppuraportti_3.pdf

Näyttelyn kierto

Ensimmäisenä Poron jäljillä –näyttely matkasi Jyväskylästä Rovaniemelle Lapin maakuntamuseon tiloihin Arktikumiin 19.10.2007–13.1.2008. Näyttelyyn liittyen Arktikumien tiloissa Lapin käsi- ja taideteollisuusyhdistyksen Käsityökoulu Peukku järjesti 13.-16.11.2007 välisenä aikana työpajan sisältäneitä opastuksia lapsiryhmille. Työpajoja veti käsityökoulunopettaja Pirjo Karhu. Pajoissa tutustuttiin poronnanahan ja poromateriaalin monipuoliseen käyttöön. 157 pajaan osallistunutta valmisti itselleen kännykkäkorun. Arktikumissa Lapin Sanataiteen läänintaiteilija Tuula Väisänen veti sanataidetyöpajoja 1.–3.-luokkalaisille 6.11. – 8.11.2007. Sanataidepajan työn tuloksena syntyi todella mahtavia porosatuja ja tarinoita, joissa fakta ja fiktio yhdistyivät toisiinsa. Poron jäljillä -näyttelyn ollessa esillä 19.10.2007-13.1.2008 Arktikumien tiloissa, siellä kävi asiakkaita 23 910 hlöä. Opastuksista vastaavien yksi kommentti näyttelystä oli: ”Näyttelyä keuhuttiin kovasti. Vierailijat tykkäsivät, kun oli paljon ”puuhasteltavaa”.

Poron jäljillä – näyttely siirtyi Rovaniemeltä Tornionlaakson maakuntamuseoon, jossa näyttely on esillä 21.1.2008–27.4.2008. Poron jäljillä –näyttely jatkaa kiertämistään vuonna 2009 Ouluun ja Kuopioon.

Kenttätyömatka viikolla 48 - 28.11. – 3.12.2007

Viimeisin dokumentointimatka pohjoiseen tehtiin hankkeen lopussa. Matkalta haettiin lisäaineistoa Poron jäljillä – näyttelyssä jo esillä olevien esineiden valmistajista ja täydennettiin aineistoa käsityöläisistä. Materiaalin avulla täydennettiin näyttelyä ja www-sivuja. Dokumentointimatka yhdistettiin viimeiseen ohjausryhmän kokoukseen. Kokous pidettiin 27.11.2007. Hankkeen vetäjä Seija Hahl ja valokuvaaja Pilvi Sormunen jatkoivat matkaa Rovaniemeltä Luoston ja Vuotson kautta Inariin. Viikolla 48 vierailtiin seuraavien käsityöläisten luona: Elli-Maaret He-lander, Luosto, Linnea Ponku, Vuotso, Aino ja Hans Kitt, Vuotso, Leila Mäcklin, Vuotso, Katja Magga, Vuotso, Irma Majander, Inari ja Satu Natunen, Inari. Aineiston käsittely jatkuu vuonna 2008.

Julkaisut

Ryijykuume!- näyttelyn yhteydessä julkaistiin kirja nimeltään Ryijy esillä. Ryijyt Suomen käsityön museon kokoelmissa. (Graafinen suunnittelu: Tiina Leino, toimituskunta: Reetta Karhunkorva, Marjo Kolu, Raija Manninen, Mikko Oikari, Elina Puranen, Reija Teerimäki, Anne Vesanto)

Jälkiväristyksiä kirjasta otettiin uusintapainos.

VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI

Viestinnän ja markkinoinnin keskeisinä tehtävinä oli edelleen vahvistaa museon paikallista ja valtakunnallista tunnettuutta ja näkyvyyttä. Museon näyttelyiden, tapahtumien ja palvelujen tiedotuksessa on otettu huomioon maakunnalliset ja valtakunnalliset käsityön, kulttuurin ja matkailun kohderyhmät sekä oppilaitokset. Vuoden 2007 aikana viestinnän erityisinä kohde-ryhminä ovat olleet nuoret ja maahanmuuttajat. Ikääntyvää väestöä tavoitettiin mm. paikallisilla Seniorimessuilla. Vuoden teemanäyttelyillä tavoitettiin museon tiedotuksen piiriin uusia kohderyhmiä, esimerkkinä pohjoisen Suomen käsityöläiset.

Museon ulkoista viestintää tehdään yhä enenevässä määrin sähköisessä muodossa.

Uutiskirjeet ja näyttelyiden kutsut lähtevät asiakkaille enimmäkseen sähköisten jakelulistojen avulla.

Asiakaskyselyjä tehtiin jokaisesta näyttelystä sekä Käsityöläisten joulutorilta.

Käsityön museon medianäkyvyys oli hyvää vuoden 2007 aikana. Vuoden aikana museolla järjestettiin yhteensä 10 tiedotustilaisuutta koskien vaihtuvia näyttelyitä. Niin paikalliset lehdet ja radiot kuin valtakunnallisetkin viestimet ovat huomioineet hyvin vaihtuvien näyttelyiden aiheet. Paikallisten museoiden yhteistyö näyttely-tiedotuksessa on jatkunut kattaen kaikki vuoden aikana pidetyt näyttelyt. Tapahtumien menovinkkitiedotus on ollut tehokasta kävijämääristä päätellen. Vuoden tärkeimmiksi yleisötapahtumiksi nousivat museon syntymäpäivä, kansallispuvun syntymäpäivä ja käsityöläisten joulutori. Esim. käsityöläisten joulutorilla vieraili 6500 kiinnostunutta.

Tiedotus- ja markkinointiyhteistyötä tehtiin mm. Lasten Kulttuurianton, Jyväskylän seudun kansalaisopiston, Jyväskylän yliopiston, Taito-Keskuksen ja Jyväskylän kaupungin museotoimen kanssa. Valtakunnallisen käsi- ja taideteollisuuliiton julkaiseman Taito-lehden kanssa jaettiin marraskuussa osasto Kädentaidot-messuilla Tampereella. Huhtikuussa osallistuttiin Jyväskylän Käsityömessuille Palviljongissa yhdessä Taito Aivian kanssa näyttävällä osastolla.

Messuilla esiteltiin mm. museon verkossa olevaa kokoelmapalvelinta, kansallispuvut -sivustoa ja verkkonäyttelyjä sekä kerrottiin tulevasta toiminnasta.

Matkailun kohderyhmiä tavoitettiin ryhmämatkanjärjestäjien oppaissa ilmoittelemalla ja esitejakeluin.

Museon kausiesite ilmestyi 2 kertaa vuodessa ja esitteet jaettiin sekä paikallisesti että valtakunnallisesti. Museon perusesite on edelleen käytössä kieliversioineen (suomi, englanti, ruotsi, saksa, espanja). Kieliversiot ovat paitsi matkailun käytössä kotimaassa, myös jaettu Suomen kulttuurikeskuksiin ja suurlähetystöihin eri puolille maailmaa.

Lehti-ilmoituksia käytettiin museon tapahtumien markkinointiin Keskisuomalaisessa ja vaihtuvien näyttelyiden lehti-ilmoituksia tehtiin harkinnan mukaan myös aikakaus- ja ammattilehtiin.

Viestintään ja markkinointiin käytettiin vuoden aikana opetusministeriön harkinnanvaraista avustusta.

MUSEO JA YLEISÖ

Museo oli avoinna vuoden 2007 aikana 307 päivänä yhteensä 2165 tuntia. Näyttelytilat olivat avoinna ti – su kello 11.00 - 18.00, poikkeuksia juhlapäivinä. Museon käsikirjasto ja tietokannat olivat käytettävissä ma - pe kello 8.30 – 15.30. Aikuisten pääsymaksu oli 5 euroa. Ilmainen sisäänpääsy oli alle 18-vuotiaille ja alan opis-

kelijoilla sekä perjantaisin kaikilla. Ilmaiseksi museoon pääsi sisään seuraavina päivinä: Ystävän päivä 14.2., Jyväskylän päivänä 22.3., Yläkaupungin yön aikana 19.5., Kansallispuvun syntymäpäivänä 25.8. sekä käsityöläisten joulutorin aikana 8.- 9.12. Ilmaisia museon tapahtumia olivat myös eri aiheiset luennot ja monikulttuuriseksi tilaksi kutsutut Viriö-illat.

Museon näyttelyihin ja tapahtumiin tutustui 33 488 kävijää. Suuriman

osan kävijöistä muodostivat ilmaisikävijät. Museossa opastettiin vuoden aikana 160 ryhmää (yhteensä museossa kävi 241 ryhmää) ja vastattiin yhteensä 437 (ML:ltä lisää) tietopalvelukysymykseen. Tietoja museon toiminnasta sekä yleensä käsityöstä ja käsiteollisuudesta asiakkaat saivat perusnäyttelyn ja käsikirjaston tietokoneilta sekä museon monipuolisilta internetsivuilla. Museon internet-sivuilla kävi vuoden aikana 43 055 kävijää. Ulkomailta eniten sivuilla oli

kävijöitä mm. Yhdysvalloista, Ruotsista, Englannista, Unkarista, Virosta ja Japanista.

Internetin kautta museon tietokannoista haki tietoa noin 3 958 tiedonhakijaa osoitteesta:

<http://www.craftmuseum.fi>.

Vuoden 2007 aikana järjestettiin 209 yleisötapahtumaa. Museon diasarjoja lainattiin 16 kertaa. Lainattavia diasarjoja on yhteensä 47, videonauhoja 11 kappaletta ja lainattavia kiertonäyttelyitä 3 kappaletta. Museon ja Konservointikeskuksen toimintaan on vuoden aikana tutustunut useita vieraita ja ryhmiä. Museon tiloissa järjestettiin myös Jyväskylän kaupungin eri organisaatioiden kokouksia ja koulutustilaisuuksia sekä kaupungin vastaanottoja.

Isojen vaihtuvien näyttelyiden kävijämäärät 2007:

11.1.- 4.3. Solmukohta - Junction	yhteensä 2856 kävijää
15.3.- 20.5. Leijat	yhteensä 6431 kävijää
7.6.- 16.9. Poron jäljillä	yhteensä 7880 kävijää
29.9.- 2.12. Ryijykuume! Ryijyinnostuksen vaiheita	yhteensä 5965 kävijää

TAPAHTUMAT

Työnäytökset	5 kpl	333 kävijää
Luentoja	10 kpl	329 kävijää
Työpajoja	14 kpl	168 osallistujaa

Ilmaisia yleisöopastuksia	4 kpl	94 osallistujaa
---------------------------	-------	-----------------

Viriö- illat	6 kpl	272 osallistujaa
--------------	-------	------------------

Museon yleisötilaisuuksissa kävi vuonna 2007 yhteensä 12617 kävijää.

Yleisöä keränneitä tapahtumia:

22.3. Jyväskylä päivä	145 kävijää
18.5. Kansainvälinen museopäivä	195 kävijää
19.5. Yläkaupungin yö	2066 kävijää
8.6. Suomen käsityön museon syntymäpäivä	146 kävijää
25.8. Kansallispuvun syntymäpäivä	500 kävijää
26.10. Käsityöläisten rompetori	606 kävijää
9.11. Ryijykuume lämpökäyrä seminaari	68 osallistujaa
30.11. Älä osta mitään päivä	203 kävijää
8.-9.12. Käsityöläisten Joulutori	6522 kävijää

Suomen käsityön museon Museokaupan tuotevalikoiman muodostivat käsityöalan kirjallisuus, näyttelyittäin vaihtuvat laadukkaat käsityötuotteet sekä monipuolinen korttivalikoima. Museokaupassa oli vuonna 2007 tuotteita noin sadalta toimittajalta. Pääosa tuotteista oli myynnissä myyntitilin kautta. Vuonna 2007 museokaupassa myytiin edelleen museon oman tuotannon tuotteita, esimerkiksi Ryijykuume!- näyttelyn ajan museon omat miniryijypaketit osoittautuivat suosituiksi.

Myyntitilaston kärkeä vuonna 2007 edusti museon uusin julkaisu Ryijy esillä. Myös vuonna 2006 julkaistu Jälkiväristyksiä myi edelleen hyvin. Poron jäljillä -näyttelyn aikana myyntiin saapuneet Tikkurituotteen poronmokkaiset rukkaset ja -tossut osoittautuivat menekiltään hyviksi tuotteiksi museokaupassa. Todettakoon myös, että jo pitkään Museokaupassa hyvin liikkuneet ikonit ja Paperivalon kortit jatkoivat samaan tapaan myyntiään. Joulun alla poronmokkatuotteiden lisäksi aikaisempien vuosien tapaan kaislapukit myivät hyvin. Vuoden 2007 kokonaismyynti oli 60834,68 euroa, mikä on edellisvuotta parempi tulos.

HALLINTO

Suomen käsityön museon toiminta perustuu Jyväskylän kaupungin ja opetusministeriön solmimaan sopimukseen, jonka mukaisesti museo toimii Jyväskylän kaupungin kulttuuri- ja nuorisolautakunnan alaisuudessa. Valtiota hallinnossa edustaa opetusministeriön asettama neuvottelukunta.

Suomen käsityön museon neuvottelukuntaan kuuluivat seuraavat henkilöt:

Professori Janne Vilkuna, puheenjohtaja
Dosentti Marketta Luutonen, varapuheenjohtaja
Kulttuuriasianneuvos Tiina Eerikäinen
Kansallispukukonsultti Leena Hokkanen
Museonjohtaja Marianne Aav
Rehtori Klaus Savolainen
Tutkija Risto Hakomäki
Johtaja Liisa Tirola-Santala
Neuvottelukunnan sihteerinä toimi museonjohtaja Simo Kotilainen

Neuvottelukunnalla oli vuoden 2007 aikana kaksi kokousta.

Jyväskylän Kulttuuri- ja nuorisolautakunta on hyväksynyt uuden toimintasäännön ja määrännyt sen tulemaan voimaan 1.8.2006.

HENKILÖSTÖ,

VAKINAISET:

Ailio Reija-Riina, museovalvoja, viikonloppujen ja lomien vuorottaja
Etelämäki Tuula, siivoaja
Hagman Juhani, museomestari
Korhonen Laura, FM, amanuessi (tiedotus), vanhempain-/hoitovapaa 1.1.-30.6.
Kotilainen Simo, FM, museonjohtaja, Manninen Raija, ammattiopettaja, museolehtori
Oikari Mikko, FM, intendentti (näyttelyt) Peni Maria, vaatetussuunnittelija, tekstiilikonservaattori, Konservointikeskus
Salmenoja Riitta, FK, amanuessi (arkistot, kirjasto, tietopalvelu), osa-aikalisä 1.1.-31.12.
Teijonsalo Tiina, museoemäntä 11.7. asti, palkaton työloma 1.2.-11.7.
Tieaho Reetta, museoassistentti, 1.10. alkaen, Toiviainen Sinikka, toimistosihteerä, Vesanto Anne, kotiteollisuusohjaaja-suunnittelija, johtava konservaattori, Konservointikeskus, Väisänen Marja Liisa, FM, amanuessi (kansallispukuneuvonta), vuorotteluvapaa 1.-31.1. ja 4.6.-16.9.

TILAPÄISET:

Hahl Seija, Hakanen Hannele, Hemmilä-Nurmi Anneli, Hänninen Ritva, Härkönen Ulla, Jout-sela Tuuli, Kantanen Anna-Kaarina, Kapanen Maiju, Karjalainen Nina, Kolu Marjo, Korhonen Liisa, Kotilainen Johanna, Liukkonen Tiina, Norola Anu, Puranen Elina, Pitkänen Anita, Pär-nänen Tuula, Ruodemäki Asta, Suviola Irmeli, Teerimäki Reija, Tieaho Reetta, Tolonen Jo-hanna, Toom Hilikka

HARJOITTELIJAT:

Alamaunu Anita, Aniranta Salla, Jaatinen Mari, Ihonen Katja, Järvinen Laura, Korhonen Petri, Lahti Anni, Lehtonen Susanna, Paatola Perttu, Pantsu Jutta, Rauvala Nina, Ritakallio Ilari, Suominen Mirka, Sormunen Pilvi, Streng Ninja, Takkunen Tiina, Vanhanen Topi, Virolainen Emilia, Vornanen Erkko

ULKOPUOLISET ASiantuntijat:

Blomqvist Tuomo, Hakulinen Janne, Harjula Anssi, Heikkilä Simo, Hintsanen Päivi, Jalonen Laura, Kankainen Reetta, Raatikainen Ville, Veijalainen Timo

KOULUTUS

Vuoden aikana henkilökunta on osallistunut mm. Suomen museoliiton ja Jyväskylän kaupungin järjestämille kursseille.

Keväällä henkilökunta teki opintomatkan Liverpooliin, samoin keväällä tehtiin yhteinen opinto- ja tutustumismatka Taito-Aivian henkilökunnan kanssa Joensuuhun.

JÄSENYYYDET

ICOM

Jyväskylän museotoimi

Suomen käsityön museo

European Textile Network (ETN)

Suomen museoliitto

Konservointikeskus

IIC - The International Institute for Conservation of Historic and Artistic Works.

TILAT

Museotoimen yhteisen Kokoelma- ja konservointikeskuksen tilojen yksityiskohtainen suunnittelu aloitettiin kertomusvuonna Tilapalvelun vetämänä. Hanke on saanut toteutus päätöksen ja valmistuu kesällä 2009. Museon puutyöverstas sekä puu-, metalli- ja lasiesineiden kokoelmat siirtyvät uusiin korjattaviin tiloihin.

Kauppakatu 25

Pohjakerroksessa ovat perusnäyttelyt. Katutasossa ovat vaihtuvat näyttelyt, Galleria, Museokauppa ja Keski-Suomen käsi- ja taideteollisuusyhdistyksen Taito Shop. Toisessa kerroksessa on lisää tilaa vaihtuville näyttelyille, työpaja ja museolehtorin että näyttelyintendentin työhuone, luentosalin Aikamatka-näyttelyineen sekä Suomen kansallispukukeskuksen neuvontatila ja amanuenssin työhuone sekä kansallispukuesittelyille tarkoitettu Kuja-näyttelytila.

Kilpisenkatu 12

Pohjakerroksessa ovat sosiaalityilat, museoon tulevan esineistön säilytystilat ja rakennevarasto. Alakerrassa ovat käsikirjasto, valokuva-arkisto ja tutkimusarkisto sekä työtiloja. Keskikerroksessa sijaitsevat Suomen käsityön museon toimisto osa työtiloista sekä näyttelytila Näytönpaikka. Yläkerrassa on työtiloja, valokuvastudio sekä neuvotteluhuone.

Muut tilat

Kokoelmien säilytystiloja on edelleen kahdessa paikassa. Tekstiilien säilytystilat muuttivat Hannikaisenkadulta peruskorjattuihin uusiin tiloihin Konservointikeskuksen yhteyteen Salmirantaan vuoden 2004 lopussa ja esineistön järjestelyt tilassa ovat jatkuneet edelleen. Pienien puu- ja metalliesineiden säilytystilat muuttivat 2006 keväällä Salmirantaan. Tila on väliaikainen ja esineistön järjestelyt tilassa ovat kesken.

Kookkaampien puuesineiden säilytystilat ovat edelleen Killerillä. Tilassa on vuoden aikana jatkettu hyllyjärjestelyjä tilankäytön tehostamiseksi.

Museon puutyöverstas toimii osoitteessa Onkapannu 8. Tila on yhteiskäytössä Jyväskylän taidemuseon kanssa.

TALOUS

Suomen käsityön museo/Suomen kansallispuukeskus/Konservointikeskus käyttömenot ja -tulot vuosina 2006-2007 (luvut tuhansina euroina)

KÄYTTÖMENOT

	2006	2007
Henkilöstömenot	543.3	588.1
Vuokrat	304.1	326.4
Palvelut, tarvikkeet, muut menot	160.4	229.3

KÄYTTÖTULOT

	2006	2007
Valtionosuus	259.8	229.6
Tulot ja harkinnanvaraiset valtion avustukset	236.5	331.9
Menot yhteensä	1007.8	1143.8
Tulot yhteensä	496.3	561.5
Jyväskylän kaupungin osuus	511.5	582.3

TUNNUSLUKUJA

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kävijät, lkm	32 077	32 581	41 357	37 812	30251	31272	33488
Tapahtumat, lkm	103	117	101	100	95	78	209
Opastukset, lkm	106	210	135	354	152	129	160
Konservointi, kpl	120	115	115	359	86	242	527
Bruttomenot, €/asukas	12,56	11,61	11,55	11,86	11,92	11,89	13,39